

sejében, amelyek alkalmával elektromos feszültségek keletkeznek. További forrásai lehetnek a földelektromosságnak — a szovjet kutatók szerint — például az alfa- és bétarészecskéket sugárzó radioaktív anyagok és a plazmaáramok. Ezenfelül 400—1000 km mélységben különböző elektromos vezetőképességű rétegek váltakoznak, amelyek óriási kondenzátorokként nagy mennyiségű elektromos töltést tárolnak. Ezek időnként valószínűleg szikraátütéssel súlnek ki.

A föld felszíne alatt minden földrengés előtt nagy mechanikai feszültségek torlódnak. E folyamat egy rugó megfeszülésével hasonlítható össze; a rugó visszapattanása pedig a rengés földlökéseivel. A visszapattanást, illetőleg a torlódott energiák felszabadulását — a szovjet kutatók szerint — egy föld alatti „zivatar” is kiválthatja. Ezzel kapcsolatban két jelenségre mutatnak rá, amelyeket a taskenti földrengés alkalmával megfigyeltek: az atmoszféra nagy területeken felvillant, és napokig tartó mágneses viharok léptek föl; a Föld mágnessterének változott az erőssége és az iránya. (APN)

355 MILLIÓ ÉVES LÁBNYOMOK

A Melbourne-i Egyetem egyik paleontológusa az ausztráliai Victoria államban az üledékkőzetben állatok 350—360 millió éves lábnyomait fedezte fel. A lábnyomok egy négylábú, valószínűleg egy méter hosszú kétélűtől származnak, amely esetleg a régen kihalt és Grönlandban felfedezett *Ichthyostegával* rokon. A Föld déli kontinensein eddig ismert legkorábbi gerincesmaradványok „csak” 230 millió évesek voltak. Azok a növénymaradványok, amelyeket ugyanabban az üledékben találtak, alátámasztják az ausztráliai kutató kormeghatározását. Az állatnak úszásra alkalmas ötujjú hátsólábai voltak. (Urania)

EGY ÚJONNAN FELFEDEZETT CSEPPKŐBARLANG

Az NSZK-ban, Baden-Württemberg szövetségi állam északi részén cseppkőbarlangot tártak fel, amelyben ember még sohasem járt. Ez jellegzetes karsztbarlang,

amely kagylós mészkőben keletkezett a víz oldó- és koptató hatására. Hossza 600 méter, 20 töréssel halad a hegységben északnyugati irányban, szélessége 2—7 méter, magassága 2,5—8 méter. Benne a levegő hőmérséklete 11 C-fok, nedvességtartalma 95 százalékos. A barlang harmadik harmadában kis tó található, amelyet a falon képződött cseppkövekből lecsapogó víz táplál. A barlangot függő- és állócseppkövek díszítik. Utóbbiak közül némelyek egy méter átmérőjűek és több méter magasak. A barlangot a közönség számára 1973 végén nyitják meg. (Kosmos)

